

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Штучне осіменіння собак / [В. Й. Любецький, С.С. Деркач, В.М. Слепченко та ін.]. К.: ТОВ „Аква-прінт, 2008. 40 с.: іл. Бібліогр. 39 с.
2. Posibnyk z reprodukciji ta neonatolohiji sobak ta kotiv Per z anhl. / Pid. red. Dzh. Simpson, H. Inhlanda, M. Kharvi. Wroclaw Sofion. 2015. 280 s.
3. Holst P. A, Phemister R. D. Temporal sequence of events in the estrous cycle of the bitc // Amer. J. Vet. Res. 2015. № 36. P. 705–706.
4. Cytodiagnostika w rozvodie cuk. /W. Nizanski, S. Dzimira, J. Twardon et al. Wroclaw. 2023. 129 s.
5. Joonè C.J. Evidence-based practice in canine artificial insemination. Australian Veterinary Journal, 10.1111/avj. 2024. 13336, 102, 8, P. 377–384.
6. Mason S.J., Rous N.R. Comparison of endoscopic-assisted transcervical and laparotomy insemination with frozen-thawed dog semen: A retrospective clinical study, Theriogenology, 10.1016/j.theriogenology. 2014. 06.014, 82. 6. P. 844–850.
7. Burgess D.M., Mitchell K.E., Thomas A.O. Coeliotomy-assisted intrauterine insemination in dogs: a study of 238 inseminations. Australian Veterinary Journal, 10.1111/j.1751-0813. 2022. 00958.x. 90. 8. P. 283–290.

УДК 636.709.616-089.888.11:619

АКІМЕНКО А.О., здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **ОРДІН Ю.М.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ВПЛИВ КРАТНОСТІ ОСІМЕНІННЯ СВИНОМАТОК, В ОДНУ ОХОТУ, НА ПОКАЗНИКИ ЇХ ФЕРТИЛЬНОСТІ

Введення сперми два рази через 12 і 24 години за прояву статевої охоти сприяло заплідненості у 81,0 % свиноматок і тоді як введення сперми триразово за одну охоту через 12 год, 24 та 36 годин заплідненість реєструвалася у 91,0 % свиней.

Ключові слова: осіменіння, заплідненість, сперма, свині, поросята, відтворення.

Галузь свинарства продовжує розвиватися в усьому світі завдяки змінам у генетиці та менеджменті, які дозволили підвищити продуктивність майже в усіх сферах. Успіх роботи будь-якої свиноферми є завжди там, де чітко, конкретно і планово ведеться робота з маточним стадом свиней. Умови годівлі, утримання, клімат, пора року, вік свиноматок, якість самців, природна і штучна стимуляція відтворної функції самок це основні складові, які впливають на заплідненість та інтенсивність використання свиноматок, повноцінність прояву в них статевої циклічності і терміни приходу в охоту після відлучення порослят, перегули, а ще на кількість і доброякісність одержаного приплоду. Використання штучного осімення для розведення свиней відіграло важливу роль у сприянні глобального покращення плодючості, генетики, праці та здоров'я стада [1–5]. Отже одним із шляхів інтенсифікації галузі свинарства є поліпшення відтворення стада, збільшення виходу і збереження порослят.

Метою роботи було визначення впливу кратності введення сперми свиноматкам в період стадії збудження статевого циклу і статевої охоти на основні показники відтворення.

До експерименту включили 80 свиноматок крупної білої породи датської селекції після відлучення порослят і проведення акшерсько-гінекологічної диспансеризації.

Було сформовано дві експериментальні групи свиноматок, за принципом аналогів, по 40 тварин в кожній. Умови утримання і годівля були ідентичними. На четвертий-сьомий дні після відлучення порослят, у свиноматок проявлялося потенційне лібідо (статева охота), яке визначали клініко-візуальним і рефлексологічним методами. Після чого проводили штучне введення сперми свиноматкам дослідної і контрольної груп за схемою

Результати проведеного експерименту оцінювали за заплідненістю свиноматок (у %), кількістю (голів) порослят всього у дослідній і контрольній групах та в середньому, на одну тварину, кількістю і відсотком порослят, що народилися мертвими.

Результати експериментів та вплив кратності осіменіння свиноматок в одну статеву охоту, за умови коли вона триває 34–46 годин і більше, на показники фертильності подано у таблиці 1.

Таблиця 1 – Показники відтворення свиноматок у залежності від кратності осіменіння в одну охоту

Показники	Кратність осіменіння:		±
	2 рази (n=40)	3 рази (n=40)	
Запліднилося, гол.	32	36	+4
Заплідненість, %	81,0	91,0	+10
Родилося поросят в групі всього, гол.	372	512	+140
в т.ч. – живих, гол.	320	442	+128
– мертвих, гол.	52	70	+18
%	8,7	13,3	+4,6
Родилося живих поросят: на одну свиноматку, гол.	10,2	12,8	+2,6
Мертвонароджених на один опорос, гол.	1,3	1,8	+0,5

З поданих в таблиці 1 показників видно, що наведені дані фертильності свиноматок у яких потенційне лібідо триває понад 34 – 46 годин, залежить від кратності їх осіменіння в одну охоту. Так, введення сперми два рази через 12 і 24 години після виявлення статевої охоти сприяло заплідненості у 81,0 % свиноматок. Народилося живих поросят по групі 320 голів, а на одну свиноматку – 10,2 голів. Число мертвородів, в середньому на один опорос складало в середньому 1,3 голови.

В тому разі, якщо свиноматок у випадку збереження статевої охоти осіменяли триразово за одну охоту через 12 год, 24 і 36 годин після її виявлення завагітніло 36 тварин, заплідненість реєструвалася у 91,0 % свиней, що на 10 % більше у порівнянні з показниками першої групи. Від першого осіменіння після опоросу отримано на 140 поросят більше ніж в групі свиней яких осіменяли дворазово, в тому числі живих – більше на 128 голів. За один опорос від свиноматки експериментальної групи яку осіменяли триразово, в середньому, отримали 12,8 живих поросят, що на 2,6 голови більше ніж у попередній групі. Мертвонароджуваність у свиноматок групи, котрих осіменяли тричі за одну охоту, була всього на 4,6 % більшою ніж у тварин групи з дворазовим осіменінням.

Отже, беручи до уваги вище подане у тезі показники здатності до відтворення свиноматок у яких статеву охоту триває понад 34 – 46 годин, залежить від кратності їх осіменіння в одну охоту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. DVFA. Ministry of Food, Agriculture and Fisheries of Denmark, Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af grise, no. 1742 af 30 Nov. 2020. <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2020/1742>. Lovtidende A; 2020.
2. Cassar G. D., Kirkwood R.N., Bennett-Steward D.K. Effect of single or double insemination on fertility of sows bred at an induced estrus and ovulation. J. Swine Health Prod. 2015. № 14. P. 253–259.
3. Rozeboom K.J., Reicks D.L. Wilson The reproductive performance and factors affecting on-farm application of low-dose intrauterine deposit of semen in sows. J. Animal Sci. 2019. № 82. P. 2164–2168.
4. Zebunke M., Repsilber D., Nürnberg G., Wittenburg D., Puppe B. The backtest in pigs revisited—an analysis of intra-situational behaviour. Appl. Anim. Behav Sci. 2015. №169. P. 17–25.
5. Knox R.V. Artificial insemination in pigs today. Jurnal Theriogenology. 2015. Volume 85. Issue 1. Pages 83 – 93. ISSN 0093 – 691X. <https://doi.org/10.1016/j.theriogenology.2015.07.009>. (<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0093691X15003519>).